

O DIMETILFUMARATU (DMF)

Dimetilfumarat (DMF)¹ je biocid koji sprječava nastanak plijesni koja može da se pojavi na kožnom namještaju i obući prilikom skladištenja ili transportiranja u vlažnim uvjetima. DMF je najčešće upakiran u malim kesama koje dolaze uz namještaj ili su stavljene u kutije za obuću. Putem isparavanja i impregniranja u proizvod, DMF štiti proizvod od plijesni. Međutim, u kontaktu proizvoda sa korisnikom (preko kože), **DMF izaziva bolan dermatitis, svrab, iritaciju, crvenilo i opekline, a u nekim slučajevima i akutne respiratorne poteškoće**², što predstavlja ozbiljan rizik za potrošače. Kliničkim studijama je utvrđeno da **koncentracija DMF-a u proizvodima ne smije biti veća od 0,1 mg/kg mase proizvoda ili dijela proizvoda**, jer svaka količina veća od navedene izaziva gore spomenute zdravstvene poteškoće.

Samo dimetilfumarat je zabranjen, a ne silikagel (*silica gel*). Često se smatra da su silikagel i dimetilfumarat iste supstance. Međutim, silikagel je veoma čist i prirodni proizvod, te se ne može dovesti u svezu sa dimetilfumaratom. Pojedine tvrtke su koristile dimetilfumarat umjesto silikagela, što je uzrokovalo probleme. Prema tome, **za potrošače, proizvođače i uvoznike je bitno da znaju da silikagel nije zabranjen i da se može koristiti bez problema.**

Međutim, neke tvrtke su uz pakovanja proizvoda dodavale dimetilfumarat u obliku kesica označenih sa „otporno na plijesan“ (*„moldproof“*) i slično. Neki proizvodi su iz Azije u Europu uvezeni sa kesicama i paketićima koje su sadržavale silikagel impregniran sa dimetilfumaratom. Nažalost, ove silikagel kesice i paketići su bili označeni samo sa „silikagel“ (*„silica gel“*), prikrivajući stvarni sadržaj zabranjenog dimetilfumarata.

Prema dosadašnjim saznanjima, nemoguće je vizualno utvrditi prisustvo dimetilfumarata u proizvodu (npr. u namještaju, obući, odjeći), kao i u kesicama koje dolaze uz proizvod (osim ukoliko prisustvo dimetilfumarata nije deklarirano na kesici). **Prisustvo dimetilfumarata se pouzdano može utvrditi laboratorijskim ispitivanjem.** Uvoznici i distributeri bi trebali od proizvođača zahtijevati Izjavu usklađenosti i izvještaj o laboratorijskom ispitivanju u kojem se jasno navodi da proizvod ne sadrži dimetilfumarat.

Obzirom na ozbiljan rizik za potrošače koji predstavljaju proizvodi koji sadrže DMF, Europska komisija je 17. ožujka 2009. godine donijela Odluku kojom se od država članica zahtijeva da osiguraju da se proizvodi koji sadrže biocid dimetilfumarat ne stavljaju na tržište niti čine dostupnim na tržištu EU. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo **Odluku o zabrani stavljanja na tržište potrošačkih proizvoda koji sadrže biocid dimetilfumarat**, kojom je preuzeta Odluka Europske komisije, a u cilju zaštite potrošača u BiH.

¹ „DMF“ je hemijski dimetilfumarat, čiji je naziv prema IUPAC-u Dimetil (E)-butendioat, CAS broj 624-49-7 i EINECS broj 210-849-0

² Potrošači u Francuskoj, Finskoj, Poljskoj, Švedskoj i Velikoj Britaniji, koji su bili izloženi proizvodima koji sadrže DMF, su imali ozbiljne zdravstvene probleme